

Chytré dispečinky Veolie bojují se suchem. Ve vodovodech rychle odhalí úniky vody

Jan Ůšela, Jan Prokeš
autori@economia.cz

Kvůli děravým potrubím přišlo Česko jen za rok 2018 o tolik pitné vody, že by dokázala zaplnit skoro osm lipenských přehrad. Podle posledních dat ministerstva životního prostředí tím vodárenské firmy předloni ztratily téměř osm miliard korun. Vedle viditelných havárií vodovodů, kdy se voda rozlije do ulic, za to mohou drobné dlouhodobé úniky. Ty vidět nejsou, navíc bývá složité je v husté tisícikilometrové vodovodní síti vůbec odhalit.

Vodárenská společnost Veolia nyní rozjela pilotní projekt takzvaných chytrých dispečinků, které řídí několik vodárenských soustav najednou a které dokážou sebeběnší úniky rychle odhalovat.

„Voda může z trubky do okolní hlíny drobně unikat třeba i 10 let, aniž by to bylo vidět,“ říká Bohdan Soukup, zástupce technického ředitele Veolie pro střední a východní Evropu. Jeho firma dokáže podobné neviditelné úniky rychle zaznamenávat díky systému pro hlídání tlaku v potrubí.

„Sledujeme průtoky kolem třetí až páté hodiny ráno, kdy větší na lidi spí. Spotřeba bývá v tomto čase nízká a konstantní, takže se dá snadněji odhalit nesrovnalost. Když ve dvou dnech po sobě vidíme, že se noční průtok v daném místě zvýšil třeba o dva litry za sekundu, systém na to okamžiči-

“

Když ve dvou dnech po sobě vidíme, že se noční průtok zvýšil, systém na to okamžitě upozorní dispečera.

Bohdan Soukup

zástupce
technického
ředitele firmy
Veolia pro střední
a východní Evropu

Vidí, kde to teče

Královéhradecký dispečink Veolie dokáže rychle odhalovat úniky vody z potrubí.

Foto:
HN – Jiří Benda

8
miliard

korun je cena pitné vody, o niž vodárenské firmy přišly v roce 2018 vlivem děravých potrubí.

tě upozorní dispečera,“ uvádí Soukup. Následně je na místo vyslán pátrací tým s echolokačními přístroji. Ty pod zemí vysílají zvukové vlny, jež se odraží od okolí. Dá se tak přesně určit, kde přesně se závada nachází.

Zmíněnou práci zvládnou chytré vodovodní dispečinky Veolie v Praze, Zlíně, Kladně a v Hradci Králové. Na každém z nich obvykle na směně pracuje jediný dispečer. „Třeba v Praze sledujeme průtok ve 180 odběrných pásmech. Jeden člověk by je ale stěží všechny uhlídal, proto je systém automatizovaný,“ doplňuje Soukup.

Podle něj automatická kontrola průtoku podstatně snížila množství uniklé vody. V předešlých letech činily v Praze ztráty vodovodní sítě závratných 45 procent, nyní jsou třetinové. Stejným číslem se chlubí třeba i hradecký dispečink firmy.

Ten je v rámci Veolie unikátní. Dohlíží zároveň na okresy Hradec

Králové, Pardubice, Chrudim a Náchod, kde přitom vodovodní síť spravují čtyři různé společnosti. Podle Soukupa je výjimečné právě to, že se vodárenské firmy dokázaly dohodnout na společném projektu.

„V době, kdy 80 procent podzemních zdrojů v Česku nemá dostatek vody, roste i důležitost tohoto úsilí, které nám umožní lépe čelit klimatické změně,“ říká Jiří Šolc, šéf městské firmy VAK Hradec Králové, která se na projektu tamního chytrého dispečinku podílí.

Česko má za sebou dva deštivé měsíce, to ale dlouhodobý problém s chybějící vlhkou neřeší. Země má podle odborníků dostatek srážek, trápí ji ale zvyšování průměrných teplot. Kvůli tomu se více vody odpaří. Čím dál důležitější je tak vodu dostávat z míst, kde je jí nadbytek, do lokalit, které zůstaly na suchu. A o to se stará královéhradecký vodovodní dispečink rozdávající vodu půl milionu lidí z východních Čech.

Podobnou roli plní i vodovodní spojení, jež posílá vodu z Prahy do Kladna. Vzniklo už na počátku 90. let, dlouhé roky ale nebylo využívané, protože byl vody dostatek. V posledních letech ovšem jeho význam roste.

Podle Středočeských vodáren v roce 2018 přiváděč do Kladna předal 683 tisíc kubíků vody. Loni už to bylo 944. „Dříve takový odběr probíhal jen přes léto. Letos ho využíváme už od února. I díky tomu jsme schopni lidem z Kladna a okolí zajistit plné dodávky vody,“ říká šéf vodáren Jakub Hanzl.